

Læreplan i samisk som andrespråk

Gjelder fra 01.08.2009

Gjelder til 31.07.2013

Utgått

Formål

Samene er ett folk selv om de bor i forskjellige land, og det samiske språket forener samene på tvers av riksgrensene. Det samiske språket er en viktig kulturbærer og inneholder felles verdier, erfaringer og kunnskaper. Samisk er et offisielt språk i Norge, Sverige og Finland og det er et mål at samisk språk skal bevares og videreutvikles for kommende generasjoner. Samtidig er samisk et minoritetsspråk i Norge, Sverige, Finland og Russland og språksituasjon og vilkårene for samisk språk er ikke lik i de ulike områdene i Sápmi/Sábme/Saepmie. I noen samiske samfunn er samisk majoritetsspråket, mens i andre samiske samfunn er samisk et minoritetsspråk.

Opplæring i samisk språk skal bidra til at barn og unge kan innlemmes i samisk kultur og samfunnsliv, og hvor kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling blir sentrale elementer i opplæringen. En opplæring som fremmer positive holdninger til det samiske språket, og som tar hensyn til det språk- og kultur mangfoldet som elevene erfarer, vil gi elevene flerspråklig og flerkulturell kompetanse. Gode kunnskaper i samisk språk er en viktig forutsetning for deltakelse i samisk samfunnsliv og arbeidsliv og gir valgmuligheter når det gjelder utdanning, arbeid og livslang læring.

Faget samisk som andrespråk skal sammen med faget norsk legge grunnlaget for utvikling av elevenes funksjonelle tospråkighet, og bidra til at den enkelte elev får kunnskaper, motivasjon og trygghet til å velge samisk som kommunikasjonsspråk. Gjennom å ivareta sentrale verdier i samisk kultur kan faget også gi retning til hvordan samiske verdier kan tilpasses og videreutvikles til nye situasjoner og til en tid i stadig forandring. Kunnskap om andre urfolk og kulturer kan bidra til økt forståelse og respekt for andre, men også til bedre å forstå egen kultur.

Språkbeherskelse og språkforståelse utvikles gjennom aktiv bruk av språket. Den kommunikative og menneskelige samhandlingen er derfor sentral i faget og gjennom opplevelse og deltakelse kan elevenes muntlige språk utvikles. Faget skal stimulere til utvikling av gode læringsstrategier og evne til kritisk tenkning, og motivere til utvikling av lese- og skrive lyst og gode lese- og skrivevaner. Gjennom møte med samisk litteratur og ulike samiske språk og dialekter vil elevene kunne utvide sin forståelse for det språklige og kulturelle mangfoldet i samiske samfunn.

Elever med samisk som andrespråk stiller med ulike forutsetninger. Noen har samisk-språklige arenaer i nærmiljøet hvor samisk høres, mens andre har liten kontakt med språket utenom opplæringssituasjonen. For at elevene skal kunne utvikle sin samiske språkkompetanse på best mulig måte, er det viktig at elevene kan bruke forskjellige språklige arenaer. Faget samisk som andrespråk kan også være et redskapsfag til andre fag slik at språkopplæringen kan styrkes. I tillegg har fagene samisk og norsk mange felleselementer og det er derfor viktig med et nært samarbeid mellom disse to fagene.

Hovedområder

Faget er strukturert i hovedområder som det er formulert kompetansemål innenfor. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Faget er et fellesfag for alle utdanningsprogrammene i videregående opplæring. Opplæringen skal derfor gjøres mest mulig relevant for elevene ved å tilpasses de ulike utdanningsprogrammene.

Planen er inndelt i 10 nivåer. Kompetansemål for hvert av hovedområdene er med i alle 10 nivå.

Oversikt over hovedområder:

Nivå	Hovedområder		
1.- 10.	Muntlig kommunikasjon	Skriftlig kommunikasjon	Bevissthet om språk og kultur

Muntlig kommunikasjon

I hovedområdet muntlig kommunikasjon står det å kunne lytte og tale sentralt. Å snakke samisk betyr å kommunisere muntlig i aktiv deltakelse sammen med andre. Dette utvikles gjennom lek, opplevelse, læring, tenking, formidling og samhandling. Det å utforske og utvikle repertoaret av språklige roller, lære nye ord og begrep gjør eleven i stand til selv å formulere muntlig tekst og uttrykke egne meninger og vurderinger. Ved å ta i bruk nye og ulike medier, økes det språklige repertoaret på tvers av fag og emner.

Skriftlig kommunikasjon

Dette hovedområdet dreier seg om skriftlig kommunikasjon, det vil si å lese og skrive på samisk. Lesing og skriving er parallelle prosesser i den enkeltes læringsforløp. Det dreier seg om å utvikle evnen til å oppfatte og finne mening i tekster skrevet på samisk, og selv kunne utforme skriftlige tekster på samisk. Å møte ulike tekster, gir fordypning og innsikt som danner grunnlag for å utvikle nye tanker samt evne til å reflektere over, tolke og vurdere tekstene. Lesing og lytting er nøkkelen til nye opplevelser, utvidet ordforråd og gir godt grunnlag for egen produksjon av tekst.

Bevissthet om språk og kultur

I dette hovedområdet dreier det seg om å se sammenhengen mellom språk og kultur. Overføring av tradisjonell kunnskap fra generasjon til generasjon er sentralt. Den samiske fortellertradisjonen, joik, sanger og salmer, diidat/dijda^[1] og ordspråk, skjønnlitteratur, bilde, film og teater er kulturelementer som formidler kunnskaper og verdier. Hovedområdet omfatter kunnskap om samisk språk- og litteraturhistorie og kunnskap om samiske språk og dialekter. Kulturell kompetanse innebærer å ha kunnskap om, og respekt for kulturelle likheter og ulikheter i og mellom samiske samfunn.

[1] Diidat/dijda – folketro (tradisjoner, skikker, leveregler) om hvordan håndtere ulike situasjoner og fenomener i dagliglivet

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter:

BARNETRINNET

1.–7. årstrinn: 608 timer

UNGDOMSTRINNET

8.–10. årstrinn:

Alternativ 1: 279 timer, gjelder for elever som ikke velger fremmedspråk/språklig fordypning

Alternativ 2: 222 timer, gjelder for elever som velger fremmedspråk/språklig fordypning

STUDIEFORBEREDENDE UTDANNINGSPROGRAM

Vg1: 103 timer

Vg2: 103 timer

Vg3: 103 timer

YRKESFAGLIGE UTDANNINGSPROGRAM

Vg1: 45 timer

Vg2: 45 timer

PÅBYGGING TIL GENERELL STUDIEKOMPETANSE FOR YRKESFAGLIGE UTDANNINGSPROGRAM

Vg3: 219 timer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I samisk som andrespråk forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i samisk som andrespråk er sentralt i utvikling av samisk språkkompetanse. Disse ferdighetene er viktige redskaper i arbeidet med å forstå og ta i bruk språket i stadig mer varierte og krevende sammenhenger. Muntlige ferdigheter innebærer både å kunne lytte og kunne tale og å kunne vurdere elementene i en sammensatt talesituasjon. Systematisk opplæring gjennom ulike muntlige aktiviteter, bidrar til utvikling av muntlige ferdigheter. Skrivning er og en måte å utvikle og strukturere ideer og tanker på. Det er også en kommunikasjonsform og en metode for å lære.

Å kunne lese i samisk som andrespråk er en del av den praktiske språkkompetansen og innebærer at en kan lese med forståelse, utforske og reflektere over stadig mer krevende tekster. Å utvikle leseferdighet i samisk som andrespråk kan bidra til å styrke leseferdigheten generelt.

Å kunne regne i samisk som andrespråk innebærer generell begrepsutvikling, resonnement og problemløsning. Å forstå størrelser, mengder, beregninger og målinger utgjør også en del av språkkompetansen.

Å kunne bruke digitale verktøy i samisk som andrespråk er nødvendig for å mestre nye tekstformer og uttrykk. Digital ferdighet åpner for nye læringsarenaer og gir nye muligheter i lese- og skriveopplæringen, i produksjon, komponering og redigering av tekster. I denne sammenheng er det viktig å utvikle evne til kritisk vurdering og bruk av kilder. Bruk av digitale verktøy kan støtte og utvikle elevenes kommunikasjonsferdigheter og presentasjoner.

Kompetansemål

Planen for faget samisk som andrespråk er bygd opp med kompetansemål på 10 nivåer. De ulike nivåene bygger på hverandre. Elevene kan velge mellom to alternativer, det vil si samisk 2 eller samisk 3 for måloppnåelse på 10. årstrinn, på Vg3 for studieforbereende utdanningsprogram og på Vg2 for yrkesfaglige utdanningsprogram.

Samisk 2

Dette er et alternativ for elever som kan noe samisk men som ikke behersker språket. I samisk 2 skal elevene ha oppnådd kompetansemål for nivå 1-7 etter 10. årstrinn. Etter Vg3 på studieforbereende utdanningsprogram skal elevene ha oppnådd kompetansemål for nivå 1-10. Elever som fullfører alle 10 nivå, vil kunne oppnå en språkkompetanse i samisk som gjør dem i stand til å bruke språket skriftlig og muntlig, og de vil ha mulighet til å fortsette med studier på høyere nivå der opplæringspråk er samisk.

Samisk 3

Dette er et alternativ for elever som ikke kan noe samisk når de begynner med opplæring i samisk, og derfor vil ha nytte av å bruke mer tid på hvert nivå. I samisk 3 skal elevene ha oppnådd kompetansemål for nivå 1-4 etter 10. årstrinn. Etter Vg3 på studieforbereende utdanningsprogram skal elevene ha

oppnådd kompetansemål for nivå 1-7. Det er anledning for elevene å velge å bli vurdert etter kompetansekraft enten etter samisk 2 eller samisk 3. Skolen må gjøre elevene oppmerksom på denne mulighet slik at elevene kan motiveres til å ta sluttvurdering etter samisk 2. Elevene må avgjøre dette senest på begynnelsen av 10. årstrinn.

Det 13-årige skoleløpet	Trinn	Kompetansekraft samisk 2	Kompetansekraft samisk 3
Grunnskole	Etter 10. årstrinn	Nivå 1-7	Nivå 1-4
Studieforberedende utdanningsprogram	Etter Vg1	Nivå 1-8	Nivå 1-5
Etter Vg2	Nivå 1-9	Nivå 1-6	
Etter Vg3	Nivå 1-10	Nivå 1-7	
Yrkesfaglige utdanningsprogram	Etter Vg2	Nivå 1-8*	Nivå 1-5
Etter påbygging til generell studiekompetanse	Nivå 1-10	Nivå 1-7	

*På yrkesfaglige utdanningsprogram vil summen av timene i samisk på Vg1 og Vg2 være mindre enn på Vg1 studieforberedende utdanningsprogram. Kompetansemål merket med stjerne * på nivå 8 vil ikke gjelde for elever på yrkesfaglige utdanningsprogram.

Etter nivå 1

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte, leke og eksperimentere med samiske språklyder
- utforske og eksperimentere med ord, lyder, rim og regler
- hilse, takke og presentere seg selv på samisk
- gjenkjenne enkle ord, navn, begrep og korte setninger knyttet til dagligdagse situasjoner
- sette sammen enkle ord til korte setninger
- telle fra 1-20 på samisk, og bruke tallene i kommunikasjon

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke bokstaver og eksperimentere med samiske ord
- gjenkjenne samiske bokstaver
- lese og gjenkjenne korte ord

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om samisk språk og om situasjoner der det kan være nyttig å kunne samisk
- oppleve og gjenkjenne språket gjennom joik, sanger, salmer, enkle fortellinger, eventyr, bilder, spill, tv-program og digitale verktøy

Etter nivå 2

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- leke og eksperimentere med språklyder og arbeide med uttale og intonasjon

- lytte og forstå enkle samtaler og enkle fortellinger
- fortelle noe om seg selv og andre på samisk
- delta i enkle dagligdagse dialoger hvor man bruker enkle muntlige fraser for å forstå og for å bli forstått
- samtale om tekst og bilde med enkle uttrykk
- telle på samisk fra 1 til 100, og bruke tallene i kommunikasjon

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og skrive ord fra dagliglivet
- gjenkjenne ord og uttrykk fra tekster
- skrive beskjeder, ord og korte setninger
- bruke digitale verktøy i skriftlig arbeid

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte til og delta i framføring av joik, sanger, salmer, rim, regler og dikt
- bruke betegnelser på ukedager, måneder og de åtte årstider
- samtale om hvilke samiske ord de allerede kan og i hvilke situasjoner de bruker samisk
- bruke samiske benevnelser for klær og fortelle om likheter og forskjeller på kofter fra forskjellige områder i Sápmi/Sábme/Saepmie

Etter nivå 3

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere seg selv og fortelle om sin familie og slekt
- forstå og formidle enkle beskjeder, spørsmål og informasjon på samisk
- lytte til og forstå samtaler, historier og fortellinger
- delta i samtaler om dagligdagse situasjoner
- gi uttrykk for opplevelser og erfaringer
- bruke tall til å angi priser, mengder og størrelser

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjengi det samiske alfabetet og uttale samiske språkllyder
- lese og forstå beskjeder og korte tekster
- skrive meldinger og tekster om dagligdagse situasjoner
- bruke ordbøker og annet oppslagsverk, digitale verktøy og andre hjelpemidler i egen språklæring

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beskrive eget arbeid med å lære samisk og samtale om hvordan man lærer nye ord
- utforske likheter og forskjeller mellom samisk og andre språk
- samtale om eget møte med samisk barnelitteratur og samiske TV-programmer

- bruke begrep om mat, råvarer og matlaging og samtale om samisk mat
- bruke begrep om himmelretninger og samtale om samiske stjernebilder

Etter nivå 4

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte, forstå og kunne føre enkle samtaler
- bruke et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner
- bruke tall til å angi tid og datoer
- delta i samtaler om praktisk arbeid i og utenfor skole
- delta i samtaler om egne opplevelser og erfaringer
- uttrykke seg gjennom drama, rollespill og improvisasjon

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese tekster i ulike sjangere og bruke opplevelser som inspirasjon i eget arbeid
- skrive tekster som forteller, beskriver eller formidler inntrykk
- fremføre egne tekster for andre
- bruke digitale verktøy for å finne informasjon og som redskap for å lage tekster
- bruke trykte og digitale ordbøker og oppslagsverk

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i ulike aktiviteter hvor samisk blir brukt og lage og presentere fortellinger ut fra dette
- oppleve og fortelle fra drama og teateroppsetninger
- bruke naturbetegnelser og samiske stedsnavn
- bruke egne erfaringer og tekster som beskriver to- og flerspråklighet som utgangspunkt for samtale
- delta i samtaler om samiske tradisjonelle næringer

Etter nivå 5

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte til andres fremføringer, stille spørsmål og uttrykke egne tanker og meninger
- bruke språket aktivt i ulike språksituasjoner og i ulike sammenhenger og aktiviteter
- samtale om aktuelle hendelser og saker
- forstå og bruke tall i praktiske situasjoner
- oversette enkle tekster muntlig

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og skrive tekster i ulike sjangrer
- skrive og presentere erfaringer fra filmopplevelser og litteraturløsning
- lage fortellinger ved å kombinere tekst og bilde og ved å bruke digitale verktøy

- bruke begreper fra grammatikk og tekstbygging til hjelp i eget arbeid

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- bruke termer knyttet til tradisjonelt arbeid og næringer
- samtale om innhold og uttryksmåter i samiske kunstarter
- gjøre rede for samiske medier
- lese tekster fra andre urfolk og kulturer og fortelle om sine leseopplevelser
- bruke begrep som beskriver vær, værtegn, snø og føre

Etter nivå 6

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lytte, forstå og delta i spontane samtaler
- presentere fra tverrfaglige temaer
- fortelle om hendelser og historier
- samtale om kjente og aktuelle temaer
- beherske et ordforråd som dekker dagligdagse situasjoner
- bruke begreper som hører til samisk telle- og regnemåte

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese et variert utvalg av tekster
- skrive fortellende og beskrivende tekster
- vurdere egne og andres tekster
- drøfte tekster fra forskjellige informasjonskilder
- bruke digitale verktøy i egen språklæring

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- samtale om begrepet flerspråklighet og fortelle om fordeler ved å være flerspråklig
- fortelle om særtrekk ved andre samiske språk
- gjøre rede for samiske institusjoner og organisasjoner
- lese og presentere litteratur om og av andre urfolk og kulturer

Etter nivå 7

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- forstå innholdet i fortellinger og beskrivelser
- lytte og forstå hovedinnholdet av lengre muntlige fremstillinger
- uttrykke egne erfaringer og argumentere for egne meninger
- samtale om litteratur og bruke sentrale begreper

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- produsere egne tekster til ulike formål og bruke forskjellige virkemidler i arbeid med tekster
- anvende de viktigste rettskrivningsreglene
- bruke grunnleggende begreper fra grammatikk og tekstbygging
- lese tekster av ulik lengde og ulike sjangere både originale og oversatte
- bruke digitale verktøy til arbeid med egne tekster

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beskrive hvordan språk varierer etter situasjon, tid og sted
- fortelle om noen særtrekk ved samiske dialekter og sosiolekter
- beskrive likheter og forskjeller mellom samisk og andre språk og bruke grammatiske begrep
- samtale om og uttrykke estetiske opplevelser ved kunst og duodji
- gjøre rede for samisk litteratur og kjente forfattere i fortid og nåtid

Etter nivå 8

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- vurdere hensiktsmessige strategier for å lære seg nye ord og uttrykk
- mestre ulike muntlige framføringsformer
- bruke språket i ulike situasjoner i stadig større grad og ta i bruk nye ord og uttrykk
- innlede og lede en diskusjon
- gjøre intervju og referere

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese og presentere fra ulike fagtekster
- skrive tekster og bruke ulike kilder og virkemidler
- viderefremde informasjon fra ulike kilder og medier
- bruke digitale verktøy til presentasjon og publisering av egne tekster
- lese og kommentere et utvalg av tekster, tolke og reflektere over innhold, form, formål og tema*

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- gjøre rede for hvordan samisk språk forandrer seg ved internasjonalisering og påvirkning fra andre språk
- gjøre rede for hvordan nye termer oppstår eller blir laget
- samtale om arbeidsliv og yrker
- diskutere nyheter og aktuelle hendelser
- utforske og gjøre rede for samiske fortellertradisjoner
- kommunisere om sentrale hendelser i språkområdets historie*
- gjøre rede for samisk litteraturhistorie*

Etter nivå 9

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- ta initiativ til å begynne, avslutte og holde en samtale i gang og anvende ulike strategier slik at kommunikasjonen skal fungere
- diskutere, argumentere og gi uttrykk for egne oppfatninger og synspunkter
- beskrive og vurdere egen framgang i arbeidet med å lære samisk
- identifisere språklige likheter og forskjeller mellom samisk og norsk
- gjøre rede for hvordan det muntlige språket avviker fra det skriftlige

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- lese, tolke og reflektere over innhold, form og formål i et utvalg av nyere tekster
- produsere og fremføre egne tekster
- bruke ulike presentasjonsformer ved fremleggelse av eget arbeid
- skrive skjønnlitterære og sakspregede tekster
- oversette tekster til samisk
- kommunisere via digitale medier

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- drøfte forhold som påvirker språkbruk over tid
- gjøre rede for det samiske språkets plass i den finskugriske språkfamilie
- bruke medier i eget arbeid med språket
- diskutere nyheter og aktuelle hendelser i Sápmi/Sábme/Saepmie
- drøfte unge menneskers levesett, omgangsformer, livssyn og verdier i dagens Sápmi/Sábme/Saepmie

Etter nivå 10

Muntlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- beherske et bredt ordforråd og uttrykke seg muntlig på en nyansert og situasjonstilpasset måte
- gjøre rede for hva som påvirker kommunikasjon og hvordan kunnskap om dette kan brukes i arbeid med språk og tekst
- vurdere og bruke ulike lyttestrategier tilpasset formål og situasjon
- gjøre rede for språklige likheter og forskjeller mellom samisk og norsk
- strukturere språket til ulike behov
- referere fra taler og foredrag

Skriftlig kommunikasjon

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- velge hensiktsmessige lesestrategier for å lese ulike type tekst
- lese, drøfte og sammenligne eldre og nyere samiske tekster
- presentere et skriftlig arbeid med utgangspunkt i litteraturfordypning

- vurdere eget skriftlig arbeid og egen utvikling i skriftlig kommunikasjon
- bruke relevant terminologi for å beskrive språkets formverk og struktur
- bruke administrative begrep i kommunikasjon med offentlige institusjoner
- bruke et utvalg av digitale og andre hjelpemidler på en selvstendig måte

Bevissthet om språk og kultur

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- presentere og sammenligne et utvalg samisk litteratur med litteratur fra andre kulturer
- gjøre rede for hovedtrekk i samisk språkhistorie
- forklare hvordan språk og kulturer i dagens Sápmi/Sábme/Saepmie møtes og brytes, og hvordan eget språk og kultur utvikles og endres i samspill med andre
- gjøre rede for hovedtrekk i samisk mediehistorie
- diskutere hvordan ulike medier fungerer som informasjonskilder og hvordan de påvirker vår kulturforståelse
- drøfte og presentere historiske og aktuelle hendelser i Sápmi/Sábme/Saepmie

Vurdering

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering - samisk 2

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Elevene skal ha to standpunktkarakterer, én i samisk 2 skriftlig og én i samisk 2 muntlig.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Elevene skal ha to standpunktkarakterer, én i samisk 2 skriftlig og én i samisk 2 muntlig.
Vg3 studieforberedende utdanningsprogram	
Vg3 påbygging til generell studiekompetanse	

Der faget går over flere år, er det bare standpunktvurdering fra det øverste nivået som eleven har i faget som framkommer på kompetansebevis eller vitnemål.

Standpunktvurdering - samisk 3

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Elevene skal ha to standpunktkarakterer, én i samisk 3 skriftlig og én i samisk 3 muntlig.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Elevene skal ha to standpunktkarakterer, én i samisk 3 skriftlig og én i samisk 3 muntlig.
Vg3 studieforberedende utdanningsprogram	
Vg3 påbygging til generell studiekompetanse	

Der faget går over flere år, er det bare standpunktvurdering fra det øverste nivået som eleven har i faget som framkommer på kompetansebevis eller vitnemål.

Eksamen for elever – samisk 2

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eksamen i samisk 2. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i samisk 2. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Elever kan trekkes ut til skriftlig eksamen i samisk 2. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i samisk 2. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg3 studieforbredende utdanningsprogram Vg3 påbygging til generell studiekompetanse	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eksamen i samisk 2. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i samisk 2. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for elever – samisk 3

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Elevene kan trekkes ut til muntlig eksamen i samisk 3. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eksamen i samisk 3. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i samisk 3. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg3 studieforbredende utdanningsprogram Vg3 påbygging til generell studiekompetanse	Elevene kan trekkes ut til skriftlig eksamen i samisk 3. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Elevene kan også trekkes ut til muntlig eksamen i samisk 3. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Årstrinn	Ordning
10. årstrinn	Se gjeldende ordning for grunnskoleopplæring for voksne.
Vg2 yrkesfaglige utdanningsprogram	Privatister skal gå opp til skriftlig og muntlig eksamen i samisk 2 eller samisk 3. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.
Vg3 studieforbredende utdanningsprogram Vg3 påbygging til generell studiekompetanse	Privatister skal gå opp til skriftlig og muntlig eksamen i samisk 2 eller samisk 3. Skriftlig eksamen blir utarbeidet og sensurert sentralt. Muntlig eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt. Eksamen for samisk 2 omfatter nivå 1-10. Eksamen for samisk 3 på Vg3 omfatter nivå 1-7.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskriften til opplæringsloven